

Algemeen

In de samenvatting wordt geschetst op welk domein, voor welke doelgroepen en binnen welke thema's de Samenwerkende Fondsen voor het Caribisch Deel van het Koninkrijk, kortweg de Samenwerkende Fondsen, werken. Het volledige beleidsplan, onze werkwijze, aanvraagformulieren, criteria én de contactgegevens van onze lokale adviseurs op Bonaire, Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius, het Adviescollege Curaçao en CEDE Aruba zijn te vinden op www.samenwerkendefondsen.org

Inleiding

Het Caribisch deel van het Koninkrijk bestaat uit zes eilanden: de drie autonome landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de drie bijzondere gemeentes Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Op de zes eilanden werken vijf fondsen nauw samen. Dit zijn Fonds Sluyterman van Loo, Stichting Kinderpostzegels Nederland, Kansfondsen, Oranje Fonds en Stichting Roomsch Catholijk Oude Armen Kantoor (RCOAK). De vijf Samenwerkende Fondsen bieden via een gezamenlijk, lokaal loket financiële steun aan sociale initiatieven, ongeacht de staatkundige structuur van de eilanden. Op elk eiland kunnen de Samenwerkende Fondsen bouwen op lokale expertise en ervaring zoals door het Adviescollege op Curaçao, CEDE Aruba op Aruba of door een eigen projectadviseur zoals op Bonaire, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten.

Voor wie zijn wij er?

De Samenwerkende Fondsen zijn er in principe voor iedereen die ondersteuning nodig heeft om zijn of haar plekje in de samenleving te vinden. Wij vinden het belangrijk om groepen die kwetsbaar zijn de helpende hand te bieden, en tegelijkertijd groepen die al in hun kracht staan verder te versterken. De Samenwerkende Fondsen bieden hierbij ondersteuning aan initiatieven die op het sociale werkveld liggen, én die aansluiten bij de individuele doelstellingen van de vijf fondsen. Dit kunnen nieuwe initiatieven zijn of initiatieven die zich door ontwikkelen.

Specifieke doelgroepen waar de Samenwerkende Fondsen zich op richten zijn bijvoorbeeld mensen in armoede, kinderen en jongeren, ouderen, vrouwen/meisjes en mannen/jongens (gender), migranten en vluchtelingen.

A. Kwetsbare groepen

Er zijn uiteenlopende kwetsbare groepen, zoals vrouwen, kinderen en jongeren, ouderen, mensen met een geestelijke of lichamelijke beperking, (ex)verslaafden, (ex)gedetineerden, mensen met een psychiatrisch verleden, LHBTI-ers en vluchtelingen. De Samenwerkende Fondsen willen deze groepen ondersteunen.

Concreet kunnen de fondsen bijvoorbeeld bijdragen aan initiatieven* zoals:

- Activiteiten die deelname van kwetsbare mensen aan de samenleving stimuleren.
- Initiatieven die ervoor zorgen dat mensen vanuit een kwetsbare positie weer kunnen deelnemen aan de maatschappij, bijvoorbeeld via werk.
- Aanpak van huiselijk geweld, verwaarlozing en (seksueel) misbruik.
- Investerings- en inrichting van opvangplekken voor kwetsbare mensen.
- Activiteiten die zich richten op preventie in het kader van drugs en/of criminaliteit.
- Niet-commerciële projecten voor een duidelijk omschreven doelgroep die zich richten op toeleiding naar werk en waarvoor een traject op maat is uitgedacht.

* De inzet van vrijwilligers in dergelijke trajecten is een voorwaarde voor onze ondersteuning.

B. Mensen in Armoede

Armoede neemt toe in ons hele Koninkrijk. Voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba geldt in het bijzonder dat de prijzen na de invoering van de Amerikaanse dollar op 10 oktober 2010 gestegen zijn, maar de lonen en onderstand veelal niet¹. Recente cijfers over de bestaanszekerheid van de inwoners in de drie autonome landen zijn echter niet voorhanden. Armoede gaat echter niet alleen over de financiële situatie van mensen en gezinnen maar heeft ook invloed op gezondheid (toenemende obesitas en stress/psychosociale druk), veiligheid (door toename van kleine criminaliteit neemt een gevoel van onveiligheid toe), voeding, scholing, het niet kunnen deelnemen aan sociale activiteiten (geen geld) en opvoeding (geen tijd om er voor de kinderen te zijn).

De Samenwerkende Fondsen ondersteunen daarom initiatieven die:

- Als doel hebben om mensen in nood te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld voedsel- of kledingbanken.
- Mensen in een armoede positie helpen om een stap verder te komen, om ervoor te zorgen dat armoede niet van generatie op generatie wordt doorgegeven.
- Zich richten op het stimuleren van sociale participatie en/of preventie van armoede, bijvoorbeeld door het voorkomen van schooluitval.
- Zich richten op schuldhulpverlening, schuldpventie en/of financiële educatie.

C. Kinderen en jongeren

Met veel kinderen en jongeren op de eilanden gaat het goed. Er is echter ook een groep kinderen en jongeren die zich in een kwetsbare positie bevinden en die geconfronteerd worden met negatieve invloeden. Dit belemmert hen in hun ontwikkeling. Deze negatieve invloeden kunnen vergroot worden door gebrek aan toekomstperspectief dat jongeren thans ervaren door de huidige slechte economische situatie en het feit dat het onderwijs niet goed weet om te gaan met de meertaligheid op de eilanden.

Voorbeelden van projecten die door de Samenwerkende Fondsen gesteund kunnen worden zijn initiatieven die schooluitval en geweld voorkomen, methoden gericht op sociaal emotionele ontwikkeling, laagdrempelige initiatieven die ouders ondersteunen in hun algemene taak als opvoeder, initiatieven voor tienermoeders en –vaders, vroege signalering van opgroei- of opvoedproblemen, projecten gericht op opvang na uithuisplaatsing of gericht op psychosociale begeleiding, capaciteitsversterking van organisaties gericht op jeugdhulpverlening of ter ondersteuning aan een sluitende keten van jeugdhulpverlening.

D. Ouderen

De Samenwerkende Fondsen kunnen diverse typen projecten gericht op ouderen ondersteunen. Dit kunnen bijvoorbeeld initiatieven zijn die ouderen samen laten bewegen om sociaal isolement te doorbreken en gezondheidsklachten te voorkomen, of de organisatie van buurtactiviteiten, of activiteiten en uitstapjes voor ouderen in (particuliere) zorgcentra, of projecten waarbij ouderen en andere generaties gezamenlijk een tuin beheren om eigen groentes te kweken en samen te koken en te eten.

¹ Bron: Onderzoek naar een ijkpunt voor het sociaal minimum in Caribisch Nederland; auteur: Jerzy Straatmeijer; 2018 Regioplan, in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

E. Van vrouwen en meisjes naar gender en seksuele diversiteit

De Samenwerkende Fondsen kunnen initiatieven ondersteunen die ten goede komen aan zowel de maatschappelijke positie van meisjes en vrouwen als die van jongens en mannen. Uit onderzoek blijkt dat er op de eilanden een groot verschil is in de opvoeding van jongens en meisjes waarbij in het gezin veel aandacht uitgaat naar de ontwikkeling van meisjes vanuit de gedachte dat zij zich zo zelfstandig mogelijk moeten kunnen handhaven in de maatschappij.

Naast het bevorderen van gendergelijkheid willen de Samenwerkende Fondsen zich ook richten op het versterken van de LHBTI gemeenschappen op de eilanden. Deze groepen maken deel uit van de diversiteit aan bevolkingsgroepen op de eilanden, maar zijn vaak kwetsbaar.

F. Migranten en vluchtelingen

Op de eilanden wonen mensen die zich vanuit een ander land op de eilanden proberen te vestigen of die een ander land ontvlucht zijn. Lang niet al deze mensen komen in aanmerking voor een verblijfs- of werkvergunning of asiel. Vanwege hun situatie bevinden zij zich vaker in een kwetsbare positie en kunnen te maken hebben met armoede, geweld en uitbuiting waardoor zij behoefte hebben aan bescherming en steun van uiteenlopende aard. Mogelijke initiatieven die door de Samenwerkende Fondsen gesteund kunnen worden zijn: aanvullende scholing voor kinderen, taalontwikkeling voor kinderen/volwassenen, bestrijding van mensenhandel/uitbuiting of opvang/ondersteuning bij geweld.

G. Speciale aandacht aan wijkontwikkeling en vrijwillige inzet

Wijkontwikkeling: De wijken zijn de haarvaten van de samenleving. Het is op wijkniveau van belang dat men elkaar leert kennen en dat men leert samenwerken. De wijk is ook het niveau waarop mensen makkelijk kunnen worden bereikt voor hun sociale activering en het bevorderen van participatie. Goede wijkvoorzieningen zijn echter niet altijd aanwezig of centraal gelegen. Het is wenselijk als voorzieningen dichtbij, goed bereikbaar en toegankelijk zijn. De Samenwerkende Fondsen dragen al geruime tijd bij aan wijkontwikkeling en willen dit blijven doen, bijvoorbeeld door projecten te ondersteunen die inzetten op een gevarieerd activiteitenaanbod voor jong en oud, vernieuwing van activiteiten, werving van vrijwilligers. De activiteiten moeten een toegevoegde waarde hebben voor de bewoners in de wijk.

Vrijwillige inzet: Voor de Samenwerkende Fondsen zijn actieve burgers die verantwoordelijkheid nemen voor een stukje van de samenleving én het kloppende hart zijn van vele sociale initiatieven van belang. Actieve burgers mobiliseren veelal een positieve energie in de samenleving, die op het niveau van het individu verschil maakt. Er zijn echter factoren die vrijwilligerswerk beperken. Tegelijkertijd realiseren jongeren zich dat zij een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan hun eigen omgeving én hun eigen ontwikkeling. Ook zijn er grote groepen gepensioneerden bereid om zich in te zetten voor een ander maar weten zij niet altijd hoe. Om de veelzijdigheid van vrijwilligerswerk te onderstrepen, ondersteunen de Samenwerkende Fondsen initiatieven gericht op bijvoorbeeld deskundigheidsbevordering, behoud en ontwikkeling van vrijwilligers etc.